

‘Herr’ Cañizares i catòlics de dretes: els assots valencians

Antonio Cañizares va aterrar, aviat farà tres anys, a l'arxidiòcesi de València, de tradició clarament conservadora. La seua designació no va estranyar ningú, perquè el terreny ja era assaonat: el llarg periple d'Agustín García-Gasco al capdavant de la seu episcopal i les dues dècades de poder omnímode del PP van convertir el País Valencià en un dels territoris més preuats de la cúria espanyola. Una joia de la corona que calia preservar davant l'amenaça que representava el canvi de cicle polític que guaitava a la cantonada.

Reportatge de Víctor Maceda

Tot i que cada nit resava perquè el nomenaren arquebisbe de Madrid, a Antonio Cañizares van destinar-lo a València. En el pecat portava la penitència. El papa Francesc acabava d'aterrar a la plaça de Sant Pere procedent de Buenos Aires, però era plenament conscient de la seua radicalitat i no el volia, de cap de les maneres, a la principal diòcesi espanyola. Res a veure amb el seu predecessor, Benet XVI, qui va elevar-lo a la prefectura de la Sagrada Congregació del Culte Diví i de la Disciplina dels Sagraments, un ministeri que va privilegiar tant com va poder i al capdavant del qual necessitava un conservador de pedra picada. Algú com Cañizares.

L'estiu del 2014, doncs, Francesc designava —de rebot i sense ser-ne conscient— el primer arquebisbe valencià a València des del 1923. Malgrat tractar-se d'una terra prolífica en prelats, que n'ha exportats a cabassos, feia vora un segle que no hi havia un oriünd a l'arquebisbat autòcton. Tanmateix, la seua arribada no satisfia els anhels dels sectors més oberturistes i nacionalment conscienciats de l'Església valenciana, perquè Cañizares és natural de la comarca de Requena-Utiel, incorporada al País Valencià el 1851 i que va mantenir-se adscrita a la diòcesi de Conca fins al 1957. Una persona que no parla la llengua del país i que sempre ha destacat pel seu conservadorisme i espanyolisme.

A Granada, on fou arquebisbe del 1996 al 2002, Antonio Cañizares va denunciar cinc professors de la Facultat de Teologia per la difusió d'ensenyances que considerava fora de l'ortodòxia catòlica. El centre, el gestionaven els jesuïtes, als antípodes ideològics seus, i va actuar-hi sense pietat, amb la contundència que més endavant —ja com a arquebisbe de Toledo, del 2002 al 2009— faria servir per criticar el *pla Ibarretxe*, l'ús del preservatiu o l'assignatura d'educació per a la ciutadania. Membre de la Reial Acadèmia de la Història, una institució que fins no fa gaire incloïa una referència amable sobre Francisco Franco al seu *Diccionario Biográfico Español*, és enemic íntim d'un altre radical il·lustre de l'Església espanyola: Antonio María Rouco Varela.

Per aquesta raó, i per l'ambició desmesurada que sempre ha demostrat tenir, aspirava a rellevar Rouco a Madrid,

VALÈNCIA, JOIA DE LA CORONA.

A la pàgina del costat, Antonio Cañizares besa la bandera d'Espanya en un acte de la Guàrdia Civil. A sota, la visita de Benet XVI a València, amb Francisco Camps i Rita Barberà en primera fila.

però el premi gros va recaure en Carlos Osoro, qui precisament va regir la seu episcopal valenciana durant un lustre, entre el llarg període d'Agustín García-Gasco (1992-2009) i l'arribada de Cañizares. En el seu pas per València, Osoro va mantenir un perfil baix que contrastava amb la vehemència del seu predecessor i de qui ha estat el seu successor.

Perquè, en efecte, en a penes dos anys i escaig, Cañizares ha llegat frases lapidàries, en què s'ha referit al col·lectiu homosexual com a "imperi gai"; ha relativitzat els abusos sexuals a menors afirmant que "no es pot comparar el que haja pogut passar en unes poques escoles amb els milions de vides destruïdes per l'avortament"; ha etzibat que "adoctrinar els xiquets en ideologia de gènere és una maldat"; ha alertat dels riscos que comporta la "invasió d'emigrants" que viu Europa i, fins i tot, ha convocat els fidels a pregar "per Espanya i la seua unitat". Fet i fet, la vigília de la jornada de reflexió dels comicis catalans del 2015 va presidir una missa amb aquest motiu a la seu metropolitana. Les oracions no van provocar l'efecte desitjat i les forces sobiranistes van sumar majoria absoluta al Parlament. Els bisbes catalans, a més, van respondre-li amb un escrit en què defensaven la "legitimitat moral de totes les opinions polítiques" i demanaven que l'Església en restara al marge.

El canvi polític esdevingut al País Valencià el 24 de maig del 2015 ha convertit Cañizares en l'ariet dels sectors més reaccionaris. Visible com pocs, l'arquebisbe valencià acaba de ser escollit vicepresident de la Conferència Episcopal Espanyola (CEE), el màxim òrgan de govern de la cúria estatal. En la votació celebrada el propassat 14 de març va obtenir 45 sufragis, mentre que Carlos Osoro i l'arquebisbe de Barcelona, Juan José Omella, en rebien 28 i tres, respectivament. Era la victòria del segment més conservador de la CEE, neguitejat per alguns dels moviments que s'han produït d'ençà de l'entrada de Francesc.

'El petit Ratzinger'

Nascut al si d'una família franquista d'Utiel, Cañizares va instal·lar-se de ben petit a Sinarques, una població situada a una vintena de quilòmetres. Tot just acabada la guerra, l'any 1941, a son pare van adjudicar-li la gestió del molí municipal, que significava una font d'ingressos considerable, cosa que va permetre que el seu fill Antonio estudiara teologia a la Universitat Pontifícia de Salamanca, com era el seu desig. Mai no va excel·lir com a alumne i, un cop ordenat sacerdot, va estrenar-se com a vicari a Alcoi, on no va completar ni el primer any. S'hi sentia incòmode pel predomini d'una llengua que no era la seua i que no tenia la intenció d'aprendre.

A la Conferència Episcopal el coneixien com el *petit Ratzinger*, i ja li agradava. No sols tenien una semblança física important, sinó que s'ocupava de la mateixa disciplina que Joan Pau II havia confiat al llavors cardenal alemany. Quan Ratzinger va convertir-se en Benet, no va dubtar a encomanar a Cañizares la gestió de la litúrgia de l'Església —un autèntic caramel per a Cañizares. Amant de la litúrgia tradicional, gaudeix de va-

lent amb les indumentàries més solemnes, com la capa magna roja —de cinc metres— que va lluir el 2007, durant una cerimònia tridentina d'ordenació sacerdotal celebrada a la congregació religiosa tradicionalista Institut de Crist Rei Summe Sacerdot de Gricigliano, prop de Florència, Itàlia.

La setmana passada, en una entrevista concedida al diari *Levante-EMV*, Cañizares va raonar les seues afirmacions sobre la immigració que no era "*trigo limpio*" sobre la base que "tenia molta informació". "Qui diga que sóc un xenòfob, menteix per complet", era el titular de la conversa, en què, sorprenentment, es mostrava penedit pel fet d'haver-se vestit amb la famosa capa en l'ordenació de Gricigliano: "Fou una ximpleria enorme. Els sacerdots griciglians són una comunitat molt tradicional i, abans de mi, ja hi havien anat uns altres cardenals. A tots ells els havien posat la capa magna. Vaig demanar-los si jo també me l'havia de posar i em van dir que el ritual era aquest. Per humiliació, vaig acceptar-ho. Aquella va ser una de les coses més humiliants que he hagut de fer en ma vida".

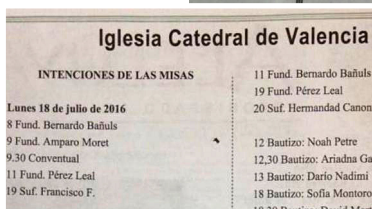
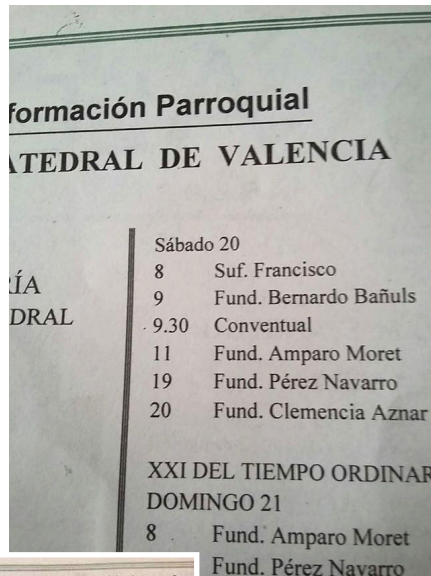
FRANCISCO NO ÉS FRANCESC. El dia 20 de cada mes, la seu de València acull una missa en record del general Franco, que no fa gaire apareixia amb el nom complet. Més tard va figurar com "Francisco F.", i ara, simplement, com "Francisco".

→ profundament autoritari. L'assignatura de doctrina social de l'Església era considerada com a obligatòria en tots els estudis. Com a optativa s'hi va incloure la de realitat social i cultura valenciana, impartida per docents de la Reial Acadèmia de Cultura Valenciana (RACV), l'entitat secessionista de capçalera al País Valencià. Bullón, a qui un professor que va coincidir-hi titlla d'"ultra", simpatitzava amb els Guerrillers de Crist Rei, un grup d'ideologia extremista que va mostrar-se molt actiu a la dècada dels 70.

La competència de la UCSVM —la nieta dels ulls del PP— va obligar a apai-vagar els ànims. Els propagandistes van abandonar el seu repte de convertir el CEU en un centre catòlic d'elit. En aquest sentit, el retorn d'una persona assenyada com Vicente Navarro de Luján —democr cristià de tarannà dialogant que havia pilotat, conjuntament amb José María Espinosa, el CEU primigeni— va resultar re-generador. L'actual rectora, Rosa Visiedo, també manté una postura bastant més conciliadora, gens estrident.

L'histrionisme, ara, és patrimoni gairebé exclusiu d'Antonio Cañizares. "El papa Francesc representa el populisme dins l'Església", diuen que ha deixat anar sigil·losament. També ha convidat a València com a conferenciant l'arquebisbe de Bolonya, Carlo Caffara, un dels quatre cardenals que fan la guitza a Bergoglio. A més, fomenta la UCSVM com a "motor de reaccionarisme", en paraules d'una persona que coneix bé, de molt a prop, les interioritats de la cúria indígena.

Amb els rectors, però, no té gens de sort. L'any 2015 va destituir José Alfredo Peris així que es va fer públic el sou que percebia, proper als 140.000 euros anuals. Peris, un altre personatge molt escolat a la dreta, estava perfectament connectat amb l'arquebisbat: és fill de José Peris Soler, conseller preautonòmic va-

lencià d'Educació i Cultura per la UCD, a qui l'esquerra, al carrer, cantava "A Peris Soler, el volem de pastisser". El substitut de Peris, Ignacio Sánchez Cámara, amb prou feines va durar un any i tres mesos. Va cessar el setembre passat, com a conseqüència de la topada entre la UCSVM i la Conselleria d'Educació que lidera Vicent Marzá a causa de la política de beques. El recanvi natural, qui era vice-rector general, Ricardo García, tampoc no va durar gaire, sinó que únicament va capitanear el trànsit fins al nomenament de la primera rectora que ha tingut la universitat: Asunción Gandia, qui mai no ha ocultat la seua adscripció a l'Opus Dei.

CAÑIZARES HA APARTAT L'ÚNICA DONA QUE TENIA UNA CERTA RESPONSABILITAT AL PALAU ARQUEBISBAL

Una persona que també se situa a l'òrbita de l'Obra és Casimiro López, el bisbe de Sogorb-Castelló que l'any 2006 va rellevar l'integrista Juan Antonio Reig Pla. De la seua banda, el bisbe d'Oriola-Alacant, Jesús Murgui, procedent de Mallorca el 2012, és l'únic de les diòcesis valencianes que sap expressar-se en la llengua d'Ausiàs March.

"Su menudencia" Cañizares —com l'anomenen irònicament determinats membres del clergat— destaca entre tots ells; però, en qualsevol cas, no es tracta d'una persona especialment culta. Així com al seu dia resava per ser enviat a Madrid, un desig que no li fou concedit, ha acabat agraint la conjuntura política que s'ha trobat a València, on pot exercir com a fuet, com a assot, d'un Govern que abomina. Un entorn en què frueix d'allò més.

En definitiva, sap que juga a casa: a la València que van llegar García-Gasco i el PP. La València que els últims anys ha construït una església dedicada a Sant Josepmaria; que n'ha obert una altra en homenatge als "màrtirs valencians" víctimes de "l'odi a la fe" a la Guerra Civil i que va erigir un monòlit sumptuós enmig de la Ciutat de les Arts i de les Ciències en record de la visita de Benet XVI. El País Valencià que ha estès els concerts educatius a centres que disgreguen l'alumnat en funció del sexe; que va forçar la marxa de l'investigador Bernat Sòria per fer servir cèl·lules mare; que va concedir una de les dues llicències autonòmiques de televisió digital terrestre a Popular TV i que tenia un numerari de l'Opus Dei com Juan Cotino assegut al costat del president Camps, a qui els caps de la trama *Gürtel*, per cert, van posar-li *el Curita* de malnom.

Camps, Cotino i Rita Barberà —que tampoc no es perdia cap processó o festa religiosa del calendari valencià— conformaven la Santíssima Trinitat del PP valencià. Sense la seua protecció, sense aquella aurèola, l'arquebisbat ha emergit com un grup opositor més. El més extremista de tots. ●